

GOVORI I POZDRAVI NA SVEČANOM OTVARANJU 62. TEOLOŠKO-PASTORALNOG TJEDNA 25. SIJEČNJA 2022.

KARDINAL JOSIP BOZANIĆ

Nadbiskup zagrebački i metropolit, veliki kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

1. Danas smo u dvoranama Nadbiskupijskog pastoralnog instituta u Zagrebu, a neki su s nama, zbog posebnih okolnosti koje živimo, povezani i na daljinu, okupljeni na 62. Teološko-pastoralnom tjednu, koji ove godine obrađuje temu: Preobrazba svećeništva u promjeni epohe.

Sada već davne 1961. godine, na inicijativu tadašnjeg zagrebačkog nadbiskupa Franje Šepera, održan je prvi tjedan za svećenike. Naime, u mjeseci neposredne pripreme Drugog vatikanskog koncila, nadbiskup Šeper, kao veliki kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, potaknuo je profesore Fakulteta da organiziraju i održavaju teološko-pastoralne seminare ili tjedne na kojima bi se prezbiteri mogli teološko i pastoralno usavršavati. Bilo je to u vremenu komunističke vladavine.

Od tada do danas je naša nacionalna institucija Teološko-pastoralnog tjedna u Zagrebu u službi permanentnoga obrazovanja, prvotno uglavnom svećenika, ali se ubrzo proširila i na druge članove Božjega naroda. Ta je Institucija bila i ostaje promicatelj nauka i duha Drugoga vatikanskog koncila. Ona je uvelike doprinijela u prihvaćanju, usvajanju i provođenju koncilске obnove naše Crkve. Zaslužna je za prihvaćanje i provedbu koncilskih smjernica u našoj Crkvi. Zahvaljujući i njoj smijemo ustvrditi da u nas nije došlo do izrazitijih zastranjenja u provedbi Koncila, ni na liturgijskom, ni pastoralnom, niti teološkom području.

Teološko-pastoralni tjedan u Zagrebu postao je, danas bismo mogli reći, instrument za koncilski sinodalni put. U dopisu našem Fakultetu, od 5. studenoga 1959. godine, kojim inicira svećeničke tečajeve, nadbiskup Franjo Šeper piše: »Već sam više puta pomišljao na to da bi bilo potrebno omogućiti našem pastoralnom kleru da osvježi i upotpuni svoje teološko znanje. Teološka znanost napreduje, dolaze novi problemi, iznalaze se nova rješenja, Rim daje nove smjernice«. I naš Teološko-pastoralni tjedan želi biti duboko ukorijenjen u

svoju baštinu, koja je usmjerena k napretku, uočava probleme, traži rješenja i uvijek otvorena za smjernice iz Rima.

2. Papa Franjo govori o novoj etapi crkvenog poslanja što proizlazi iz radosnog susreta s Isusom i naviještanja Isusovog evanđelja. To je, prema papi Franji, Crkva »koja izlazi« i koja je pozvana donijeti odgovore na aktualna pitanja čovjeka koji ne proživljava samo epohu promjena nego pravu pravcatu promjenu epohe, obilježenu složenom antropološkom i socio-okolišnom krizom. Takva kriza traži promjenu modela globalnog razvoja i redefiniranje našeg shvaćanja napretka. Stoga, naglašava Sveti Otac, kako danas postoji potreba za istinskom evanđeoskom hermeneutikom radi boljeg razumijevanja života, svijeta i ljudi. Postoji potreba za duhovnim ozračjem istraživanja i za sigurnošću koja se temelji na istinama razuma i vjere (usp. Papa Franjo, *Veritatis gaudium* – Radosnost istine, 3).

Znakovito je da se u drugoj polovici veljače ove godine održava u Rimu, pod pokroviteljstvom pape Franje, međunarodni teološki simpozij o svećeništvu, pod ambicioznim naslovom »Za jednu fundamentalnu teologiju svećeništva«. Svećeništvo je darost i dar Crkvi i u Crkvi. Velesvećenik Isus Krist je jedini temelj svećeništva u Crkvi i On povezuje opće svećeništvo krštenika i ministerijalno hijerarhijsko svećeništvo biskupa i prezbitera. Opće i ministerijalno svećeništvo organski su međusobno usmjereni i povezani u Kristovom otajstvenom tijelu.

3. Želim da i ovaj naš Teološko-pastoralni tjedan s jedne strane pruži potreban doprinos kvasca, soli i svijetla evanđelja Isusa Krista i žive Tradicije Crkve i tako bolje osvjetli dar svećeništva u Crkvi, a s druge strane da nam bude od pomoći da bolje sagledamo onu naslagu povijesti koju je, u promjeni epohe, potrebno mijenjati. Želim da sveukupno razmatramo zadatak koji nam je dan, jer smo svi dionici Kristova svećeništva. U pitanju je pozvanost svih članova Crkve, u pitanju je naša obnova vjere u vodstvo Duha Svetoga, u prisutnost Isusa Krista koji odabire i poziva u službu.

Stoga neka i s ovog skupa odjekne poziv zahvalnosti zaslužnim svećenicima i svim Kristovim vjernicima koji odano vrše službu u svetom Božjem narodu. Neka ovaj skup bude poticaj i ohrabrenje našim mladim vjernicima koji su prepoznali Kristov poziv i žele svoj život posvetiti nasljedujući Isusa, služeci braći i sestrama. Molimo Božje milosrđe i za propuste, pogreške i sablazni članova Crkve. Neka Duh Sveti osnaži Crkvu, koja se želi očistiti i osloboditi od svega što joj priječi u autentičnom navještaju Isusova evanđelja.

Papa Franjo u vremenu promjene epohe upućuje cijelu Crkvu u 'Sinodu o sinodalnosti'. Naglašava tri uporišta u sinodalnom hodu: zajedništvo, učestvovanje i poslanje. Neka te karakteristike označe i naše sudjelovanje u ovom Tjednu, ali neka i osnaže participaciju sviju nas u svećeništvu Isusa Krist, bilo općeg, bilo i hijerarhijskog, jer svatko od nas ima posebno poslanje i životnu ulogu koja nam je dana radi širenja nebeskoga kraljevstva.

Želeći svima dobrodošlicu, od srca zahvaljujem organizatoru, našem Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na čelu s veleučeničkim dekanom prof. dr. Josipom Šimunovićem, zatim predavačima i svim sudionicima 62. Teološko-pastoralnog tjedna. Preporučujem vas zagovoru Presvete Bogorodice Marije i blaženog Alojzija Stepinca, koji je bio i ostao proročki znak za Crkvu i hrvatski narod. Sa Stepinčevim pouzdanjem, uz cijenu trpljenja, vršimo svoje dužnosti na mjestima što nam ih je Providnost povjerila, u nadi da Božja pomoć neće izostati.

MONS. ŽELIMIR PULJIĆ

Nadbiskup zadarski i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije

1. Drago mi je što u ovoj prigodi otvorenja 62. Teološko-pastoralnog tjedna mogu pozdraviti Vas, Veliki kancelaru uzoriti kard. Bozaniću, braćo nadbiskupi i biskupi, cijenjeni Dekane prof. Šimunoviću, uvaženi profesori, svećenici, redovnice i redovnici, bogoslovi i drugi koji ste se okupili ovdje u Nadbiskupij-skom pastoralnom institutu na Kaptolu ili nas pratite putem interneta. Znakovito je što su organizatori za ovaj susret u tijeku epohalnih promjena odabrali važnu temu o Preobrazbi svećeništva u promjeni epohe. Tema nas vodi u Dvoranu Posljednje večere čuti iznova Isusov govor svojim apostolima, posebice iz Ivanova pera, kada u prisnom razgovoru odgovara na njihova pitanja i probleme, daje im novu zapovijed, obećava asistenciju Duha Svetoga i moli Oca nebeskoga neka ih ne uzima iz svijeta, već neka ih sačuva od utjecaja Zloga. Naziva ih svojim prijateljima pa ih sokoli i najavljuje svoju muku i uskrsnuće.

Svećeništvo je uvijek bilo među prioritarnim temama na sinodama i saborima, na kongresima, rekolekcijama i tribinama. Papa u miru, Benedikt XVI. je na svetkovinu Srca Isusova, (11. lipnja 2010.) zaključio Svećeničku godinu koja je bila proslavljena povodom 150. obljetnice smrti sv. Ivana Marije Vianneya. Bilo je lijepo toga dana biti na Trgu svetoga Petra u najvećoj koncelebraciji svećenika, biskupa i kardinala s tadašnjim »Petrom naših dana«. Papa Ratzinger nije htio učiniti neki spektakularni događaj, već usmjeriti našu pozornost na

poniznog župnika iz Arsa i potaknuti »obnovu svećeničke duhovnosti«, kako bismo postali svjesni velikog milosnog dara koji zaređena služba predstavlja za Crkvu i svijet. Svećenik, naime, djeluje in persona Christi Capitis. Stoga, on ne stavlja sebe i svoje misli u središte, već pomaže ljudima otkrivati Očevo lice. Pozvan je poistovjetiti se s Kristom kako bi sa sv. Pavlom mogao reći, »živim, ali ne više ja, nego Krist živi u meni«. U tom vidu svećenik nije »gospodar, već sluga Riječi«, »glas koji viče u pustinji: Pripravite put Gospodinu, poravnite mu staze« (Mk 1, 3). Kao alter Christus on je u službi ljudima i poslužitelj njihova spasenja, sreće i istinskog oslobođenja. Zato je Crkva zahvalna Bogu za neprocjenjivi dar svećeništva u korist svijeta i čovječanstva.

2. Neka i ovaj 62. Teološko-pastoralni tjedan o Preobrazbi svećeništva u promjeni epohe bude znak zahvalnosti i priznanja svećenicima za njihov apostolski rad, samozatajno služenje, ljubav i za vjernost Kristu koji ih je po imenu pozvao, odabrao i poslao. Usprkos skupini onih koji su diljem svijeta činili zločine, pa je zbog njih Crkva zadnjih godina »strašno trpjela jer su bili na sablazan zajednici vjernika i svijeta« (Benedikt XVI.). Poželio bih da doprinos i izlaganja s ovoga Tjedna o »preobrazbi svećeništva« budu tako obrazloženi da sudionici osjete »duh preobraženja s brda Tabora«, pa poput apostola Petra »promućaju« kako im je »lijepo biti ovdje« i razmatrati otajstvo svećeničke službe koju je posebice uzorno vršio sv. Ivan Marija Vianney. On je, naime, jednakim poletom slavio svetu misu na oltaru i slušao pokornike u ispovjedanici. A narod je u njemu prepoznao i zavolio glas Dobrog Pastira. On je često ponavljao kako mu je »žao kad svećenik misu rutinski slavi«, ili pak »kad je bez duhovnog života«.

Toliko je uzvišeno mislio o svećeništvu da je govorio »kad bi svećenik shvatio koliko je velik, umro bi; ne od straha, nego od ljubavi. Jer, svećeništvo je ljubav Isusova srca«. Ovaj opis da je »svećeništvo ljubav Isusova srca« ušao je u Katekizam Katoličke Crkve kao »poklad vjere« (vidi: br. 1589). Svećenicima je, naime, Gospodin povjerio odgovornu zadaću biti »navjestiteljima njegove istine koja spašava«, te »Kristov glas u svijetu koji bježi od Boga«. U sadašnjim velikim »epohalnim promjenama«, gdje sve manje ima interesa za duhovno i Božje, svećenici moraju govoriti i svjedočiti ono što su »vidjeli, osjetili i doživjeli u susretu s njim«. A onda privatno, po trgovima i s krovova s apostolom Pavlom ponavljati da imaju osobitu milost što ih je Gospodin »u Kristu izabrao prije postanka svijeta da budu sveti i neporočni pred njim«, te ih u »ljubavi predodredio za posinstvo, za sebe, dobrohotnošću svoje volje« (Ef 1, 3-5). Jer, oni obavljaju nešto što nijedno drugo ljudsko biće ne može po sebi činiti: U ime

Isusovo izgovaraju riječi odrješenja od grijeha, a to onda mijenja stanje našega života. Svojom molitvom nad darovima kruha i vina u činu pretvorbe uprisutnjuje Krista Uskrsnuloga među nama.

Zato se i veli da svećeništvo nije obična služba, nego otajstvo i sakrament: Bog se služi siromašnim čovjekom kako bi po njemu bio nazočan među ljudima i djelovao u njegovo ime. Papa u miru Benedikt XVI. je to nazvao »Božjom smjelošću« kojom sebe povjerava ljudskim bićima, pa usprkos naše slabosti, smatra nas sposobnima djelovati u njegovo ime. Ta je »Božja smjelost uistinu velika«, rekao je papa u miru Benedikt XVI. u homiliji na završetku Svećeničke godine (11. 06. 2010.).

Želim plodno i uspješno zborovanje na 62. Teološko-pastoralnom tjednu. Hvala na pozornosti.

MONS. GIORGIO LINGUA

Apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj

Radosno sam prihvatio poziv koji mi je ljubazno uputio dekan prof. dr. sc. Josip Šimunović da sudjelujem na otvaranju 62. Teološko-pastoralnog tjedna. Srdačno pozdravljam sve prisutne i one koji nas prate putem streaminga redoslijedom koji protokol zahtjeva, počevši od Njegove Uzoritosti.

Kad sam vidio ovako bogat program, poželio sam se vratiti u školske klupe kako bih obnovio svoju viziju svećeništva nakon gotovo 40. godina od ređenja.

Međutim, moram priznati da nisam odmah shvatio značenje naslova: »Preobrazba svećeništva u promjeni epohe«. Mislio sam, zapravo, da postoji samo jedno svećeništvo, ono Vječnog svećenika: u kojem smislu se ono može preobraziti?

Naime, sjetio sam se onoga što je rekao sveti Ivan Pavao II: »Svećeništvo je od samih početaka Kristovo svećeništvo. On je taj koji prinosi sebe kao žrtvu Bogu Ocu (...), i svojom žrtvom opravdava u Očevim očima cijelo čovječanstvo i indirektno sve stvoreno. Svećenik slaveći svaki dan euharistiju silazi u srce ovog otajstva. Zbog toga euharistijsko slavlje za njega mora biti najvažniji trenutak u danu, središte njegova života.« (Dar i otajstvo, str. 86).

Onda sam pomislio na iskustvo Crkve koje živimo, o Sinodi sveopće Crkve koja je u tijeku i shvatio da je potrebno promišljati kako bi se stekao »sinodalni stil« i u svećeništvu.

Papa Franjo više je puta upozorio svećenike na »klerikalizam«, odnosno na shvaćanje svećeništva kao vlasti, a ne kao službe, ali i na iskušenje da se

zatvorimo u svoj vlastiti svijet umjesto otvaranja cjelokupnoj stvarnosti, postajući nesposobni razumjeti siromaštvo i egzistencijalne sumnje koje toliki vjernici nose sa sobom (ponekad čak i našom krivnjom).

Ali, kako je rekao papa Franjo: Ako svatko ostane zatvoren u vlastita uvjerenja, (...) teško je napraviti mjesta za ono iskustvo Duha koje je, kako kaže Apostol, povezano s uvjerenjem da smo svi mi djeca »jedinoga Boga, Oca svega, koji je nad svima, djeluje kroz sve i prisutan je u svima« (Ef 4,6). (Božićni govor Pape Franje članovima Kardinalskog zbora i Rimske kurije, 23. prosinca 2021.).

On je potom istaknuo: »'Svi' nije riječ koja se može krivo shvatiti! Klerikalizam koji se kao napast – perverzna – svakodnevno uvlači među nas, navodi nas da uvijek mislimo na Boga koji govori samo nekima, dok drugi moraju samo slušati i provoditi. Sinoda nastoji biti iskustvo osjećaja da smo svi mi članovi većeg naroda: svetoga vjernog naroda Božjeg«.

Svećenik, dakle, mora biti čovjek dijaloga, koji se ne boji slušati čak i kad ne zna odgovoriti. Dade se opteretiti sumnjama ljudi, preuzima na sebe tjeskobe čovječanstva do te mjere da se osjeća ateistom s nevjernicima, poput Velikog i Vječnog svećenika koji je iskusio Očevu napuštenost i zavapio: »Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?« (Mk 15,34). Upravo u tom trenutku ponovno je povezao čovječanstvo s Ocem i ljude međusobno.

To je još uvijek onaj isti vapaj današnjeg čovječanstva, često nesvjestan kojeg svećenici moraju protumačiti i prihvatiti prevladavajući očaj i dezorijentiranost da bi nanovo izgovorili: »Oče, u tvoje ruke predajem duh svoj«.

Zahvaljujem na pažnji i želim puno uspjeha u radu. Neka vas u vašem promišljanju prati Majka koju je Svećenik-Ljubljani Učenik uzeo k sebi.

DAMIR BORAS

Rektor Sveučilišta u Zagrebu

Uzoriti gospodine kardinale i veliki kancelaru Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu,

Preuzvišeni oče nuncije,

Preuzvišeni predsjedniče Hrvatske biskupske konferencije,

Poštovani oci nadbiskupi i biskupi,

Dragi brate rektore Hrvatskoga katoličkoga sveučilišta,

Poštovani i dragi gospodine dekane, i neka mi bude dopušteno reći:

Draga braćo i sestre!

Sveučilište u Zagrebu svjesno je važnosti naših dvaju fakulteta koji promiču vrijednosti koje mi zovemo biblijskima i kršćanskima, a to su naši Katolički bogoslovni fakultet i Fakultet filozofije i religijskih znanosti, bivši Filozofski fakultet Družbe Isusove. Te vrijednosti koje mi promičemo ne samo na tim dvama fakultetima nego i općenito, kao poslanje Sveučilišta, sublimira se u ovim pastoralnim danima u kojem Crkva svojim svećenicima, ali u organizaciji Sveučilišta uvijek aktualno, već 62 godine promiče te vrijednosti i govori o problemima koje moramo rješavati na razini svećeništva, ali i na razini akademske zajednice.

Pastoralni tjedan uvijek je bio aktualan, a ove godine sa svojom temom Preobrazba svećeništva u promjeni epohe još je aktualniji. Preobrazbe, kada govorimo o promjenama u svećeništvu su trajne. One traju već dvije tisuće godina jer su one potrebne da bi svećenici mogli odgovoriti na zahtjeve vremena. Ali isto tako, bez utemeljenosti u društvu ne mogu izvršiti svoje poslanje.

Osobno, mogu reći da dolazim iz obitelji u kojoj imamo mnogo svećenikâ pa i biskupâ i redovnikâ te se uvijek Božja riječ poštovala i shvaćalo se da treba gledati kako se društvo razvija, ali i boriti se za razvoj i promjene u društvu. Zato su me i nadahnule kardinalove riječi »treba služiti, pa i trpjeti«. Sveučilište je uvijek odgovaralo zahtjevima društva i uvijek je bilo uzdanica društva, ali da nije bilo Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta, našega utemeljitelja, a sada imamo dva fakulteta koji nose i održavaju tu tradiciju, ne bismo se mogli lako oduprijeti onim promjenama koje bi dovele do nevjerovanja u te vrijednosti, do nevjerovanja u ljubav prema bližnjemu. Mi sve to imamo upravo zahvaljujući našim temeljima, a to je upravo prvi naš fakultet, Katolički bogoslovni fakultet.

Sveučilište u Zagrebu uvijek je bilo uzdanica društva. Uvijek se stavljalo na raspolaganje društvu i svojem hrvatskomu narodu, ali i svima onima koji vjeruju u općeljudske vrijednosti. I zato kada danas govorimo o preobrazbi svećenstva to je preobrazba koja se uvijek temelji na Kristovoj ljubavi. Uvijek u istome temelju, a kao što je lijepo rečeno, nama običnim ljudima potrebno je da kroz sagledavanje promjena u društvu naučimo i vidimo što nas čeka u budućnosti. Temelji su jasni. Sveučilište u Zagrebu ponosno je da ima jedan takav fakultet koji drži do tradicija, koji drži do takvih vrijednosti, koji se bori za te vrijednosti i koji se ne boji reći kada treba društvo mijenjati. I kada se sjetimo kardinalovih riječi o grijehu struktura, vidimo da su one još i danas aktualne jer neke takve strukture niti danas ne shvaćaju da bez akademske zajednice koju vodi jedan takav fakultet, koji i predvodi naše Sveučilište sa svojim duhovnim i općeljudskim vrijednostima, da društva bez takve akademske zajednice nemaju budućnosti.

I zato Vam svima zahvaljujem što ste davali potporu Sveučilištu u tom smjeru i da ste bili toliko moderni sa svojom toliko velikom tradicijom te da ste uvijek prepoznavali kušnje pred kojima naše društvo stoji.

Ovo je posljednji puta da službeno govorim na Pastoralnom tjednu kao rektor Sveučilišta u Zagrebu i još jednom, svima vama, koji ste uvijek bili tu i davali nam i tihu i javnu potporu, zahvaljujem i želim Vam da uvijek budete aktualni i moderni i, naravno, uvijek u duhu našega vjerovanja u ljubav prema bližnjem.

PROF. DR. SC. JOSIP ŠIMUNOVIĆ

Dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Prigodom otvaranja 62. Teološko-pastoralnog tjedna sve vas, u ime Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji je od početka organizator ovog priznatog i uvaženog znanstvenog i pastoralnog skupa, od srca pozdravljam i želim radosnu dobrodošlicu!

Posebnom radošću pozdravljam uzoritog gospodina kardinala Josipa Bozanića, zagrebačkog nadbiskupa i velikog kancelara Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Iskreno od srca pozdravljam apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj, mons. Giorgia Linguu koji je svojim dolaskom odao priznanje ovom drevnom znanstvenom i pastoralnom skupu.

Također pozdravljam predsjednika Hrvatske biskupske konferencije, mons. dr. sc. Želimira Puljića koji se radosno odazvao našem pozivu i danas je s nama na otvorenju 62. Teološko-pastoralnog tjedna. Uz preuzvišenoga gospodina predsjednika Hrvatske biskupske konferencije, pozdrave upućujem i svim prisutnim nadbiskupima i biskupima koji su kao pastiri naše Crkve svojom nazočnošću potvrdili važnost održavanja Teološko-pastoralnog tjedna.

Od srca pozdravljam veleučenog gospodina prof. dr. sc. Damira Borasa, rektora Zagrebačkoga sveučilišta. Katolički bogoslovni fakultet je u temeljima Zagrebačkoga sveučilišta. Ovim svojim znanstvenim skupom želi pridonijeti dinamici znanstvenog promišljanja na jednoj sastavnici Sveučilišta koja njeguje interdisciplinarnost i međunarodnu suradnju.

Radosno pozdravljam veleučenog gospodina prof. dr. sc. Željka Tanjića, rektora Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i želim mu radosnu dobrodošlicu te mu zahvaljujem na podršci, suradnji i praćenju događaja koje organizira Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Drago mi je pozdraviti gospodina Juricu Gregurića, izaslanika gradonačelnika grada Zagreba gospodina Tomislava Tomaševića.

Pozdravljam i sve prisutne dekane katoličkih bogoslovnih fakulteta drugih hrvatskih sveučilišta.

Pozdravljam profesorice i profesore Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i ostalih katoličkih bogoslovnih fakulteta u Republici Hrvatskoj.

Poseban pozdrav upućen je ovogodišnjim predavačima koji će nas obogatiti svojim mislima i poticajima uobličanima u predavanjima.

Iskreno pozdravljam oce provincijale te druge redovničke poglavare i poglavarice kao i đakone i bogoslove.

Iako na kraju, što ne znači ništa manje vrijednim, pozdravljam vas dragi sudionici 62. Teološko-pastoralnog tjedna ovdje u dvorani Vijenac Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta i vas koji nas pratite preko YouTube kanala!

Ovogodišnji 62. Teološko-pastoralni tjedan održava se od 25. do 27. siječnja 2022. godine pod naslovom Preobrazba svećeništva u promjeni epohe. Radostan sam što smo se mogli i u ovom okrnjenom obliku okupiti u dvorani Vijenac Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta. Obično smo bili naviknuti da se pred kraj siječnja okupljamo u dvorani Međubiskupijskog sjemeništa na Šalati. No potresi u ožujku i prosincu 2020. godine i pandemija učinili su svoje. No zahvalni smo da možemo i na ovakav način nastaviti dugogodišnju tradiciju trajne formacije svećenika.

Vjerujem da ne trebam posebno isticati da će na razini opće Crkve 2022. godina biti u znaku i svjetlu promišljanja o svećeništvu. Naime, od 17. do 19. veljače 2022. godine zakazan je međunarodni teološki simpozij u Rimu pod naslovom Za jednu fundamentalnu teologiju svećeništva u organizaciji Kongregacije za biskupe, sa sudjelovanjem najboljih teoloških stručnjaka s Papinskih i drugih sveučilišta, a sve pod pokroviteljstvom pape Franje. Međunarodni teološki simpozij koji predviđa i sudjelovanje samog Pape usmjeren je prvenstveno prema biskupima iz cijeloga svijeta što svjedoči o njegovoj iznimnoj važnosti, ali želje su usmjerene i prema tome da se u cijeloj Crkvi pokrene živa rasprava o tom važnom pitanju te da se iz tog simpozija rode nova istraživanja, inicijative i publikacije. U rečenome nalazimo i motivaciju odabira teme ovogodišnjeg Teološko-pastoralnog tjedna. Nikada nije suvišno razmišljati o svećeništvu. Svako vrijeme donosi svoje izazove i na njih je pozvan odgovoriti svećenik, ali i čitav Božji narod.

Nije bilo tako davno, kada smo 2010. godine proslavili Svećeničku godinu u kojoj se na mnogim razinama opće i mjesne Crkve razmišljalo o identitetu

svećenika današnjice. Te godine papa Benedikt XVI. između ostalih, uputio je pismo sjemeništarcima i bogoslovima te im poručio: »No i danas mnogi, iz ovog ili onog razloga, misle da katoličko svećenstvo nije 'zvanje' budućnosti, već nešto što pripada prošlosti. [...] Ljudi će uvijek, pa i u ovom našem vremenu u kojem je tehnologija zavladała svijetom i dobu globalizacije, trebati Boga koji se pokazao u Isusu Kristu i koji nas okuplja u sveopćoj Crkvi, da bismo s njim i po njemu naučili živjeti u istini i sačuvali i svojim životom pokazali mjericila prave ljubavi. [...] Svijet treba svećenike, pastire, danas, sutra i sve dok je svijeta«. Pitanje svećeničkog identiteta presudno je »za vršenje ministerijalnog svećeništva u sadašnjosti i budućnosti'. U tim je riječima naglašeno jedno od središnjih pitanja za život Crkve, kao što je shvaćanje zaredene službe.«

Razmišljanja na temu svećeništva nije rezervirano samo za neke određene osobe ili struke, nego u kontekstu sinodalnog hoda Crkve, događaju u kojem se nalazimo, svi su vjernici pozvani promišljati o općem i ministerijalnom svećeništvu. Lijepo je prof. dr. sc. Michelina Tenace naglasila u knjižici razgovora s predavačima ovogodišnjega Teološko-pastoralnog tjedna, a vjerujem da će to produbiti u svom predavanju: »Zvanja za ministerijalno svećeništvo cvjetat će ako se opće svećeništvo vjernika živi s više autentičnosti. Zvanje proizlazi iz obitelji ili zajednice koja vjeruje u svećeništvo i nije to samo pitanje osobnog i apstraktnog ideala koji treba ostvariti vlastitim snagama. Ozdravljenje svećeništva od njegove povijesne i kulturalne klerikalizacije moglo bi značiti ozdravljenje kršćana od logike moći i individualizma. Pozvani smo na zajedništvo u raznolikosti karizmi, a ne u nadmetanju uloga. Ali zajedništvo je umjetnost koja se uči u školi molitve i pod križem...«

Uvjeren sam da će raznolikost tema ovog 62. Teološko-pastoralnog tjedna omogućiti plodnu razmjenu misli te potaknuti rasprave čiji će se plodovi moći utkati u ostvarivanje svećeništva u stvarnosti suvremene današnjice.

U želji da ovaj znanstveni i pastoralni skup to i postigne, proglašavam 62. Teološko-pastoralni tjedan otvorenim!

BRZOJAV SUDIONIKA 62. TEOLOŠKO-PASTORALNOGA TJEDNA
SVETOMU OCU FRANJI

Sveti Oče,

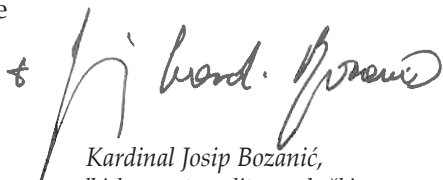
na trodnevnom znanstveno – pastoralnom skupu promišljat ćemo o *preobrazbi svećeništva u promijeni epohe*. Na taj način želimo pridonijeti nastojanjima cijele Crkve da pronađe istinski sinodalni put koji će pridonijeti aktivnom sudjelovanju svih vjernika u misiji Crkve. Na osobit način želimo staviti u središte samo svećeništvo, jer pitanje njegovog identiteta, Vi Sveti Oče vidite kao zadatak koji Bog traži od Crkve u trećem tisućljeću. Tema svećeništva nije rezervirana samo za neke jer su u kontekstu sinodalnog hoda Crkve svi vjernici pozvani promišljati o temelju svojega poziva. U svom promišljanju naglasak stavljamo na to da je svećenik čovjek Crkve koji služi Božjem narodu, a svoje svećeništvo živi od Euharistije i sakramenta pomirenja kako bi mogao očitovati svoju ljubav prema Bogu i povjerenom narodu.

Kroz temu *preobrazba svećeništva u promijeni epohe*, otkrivat ćemo izazove pred kojima se osoba svećenika danas nalazi, te koja su to područja njegovog djelovanja i rada kako bi odgovorio na izazove vremena. To ćemo učiniti osvještajući teologiju kršćanskog poziva kao i temu zajedništva utemeljenu na trinitarnoj ekleziologiji, a koja jača sinodalnu i misionarsku Crkvu. Više puta ste i sami istaknuli da želite svećenika *koji miriše na svoje ovce*, koji je blizak čovjeku i liječi njegove rane. U tom smislu analizirat ćemo i pogrešne vizije svećeništva, osobito klerikalizam koji se izolira od povjerenog mu naroda i postavlja se iznad njega. Osvijetlit ćemo i temu celibata kao proročkog i eshatološkog znaka, ali i kao duhovnu dimenziju kreposti čistoće. Svjesni važnosti koju svećenik ima u liturgiji Crkve propitkivat ćemo i dinamiku odnosa između svjetovnog i svetog. Uvjereni smo da se Kristovo svećeništvo ne mijenja, ali da današnje vrijeme zahtijeva nova područja djelovanja kao i nove putove svećeničke formacije.

Sveti Oče, dok mi, hrvatski biskupi, prezbiteri, đakoni, redovnici i redovnice te vjernici laici iz Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine, kao i iz drugih krajeva Europe, na ovogodišnjem 62. Teološko-pastoralnom tjednu što ga u Zagrebu od 25. do 27. siječnja organizira Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, zajedno promišljamo o temi *preobrazbe svećeništva u promijeni epohe*, molimo Vaš apostolski blagoslov za naše napore na ovom području. A mi, u svoje molitve uključujemo Vas, sve biskupe i prezbitere kao i cijele

lu Crkvu. Neka Vam ove napisane riječi prenesu iskrenu i zahvalnu ljubav Crkve u hrvatskome narodu, koji Vam i ovom prilikom izražava svoju odučnost i vjernost.

U Zagrebu, 25. siječnja 2022. godine

A handwritten signature in black ink, starting with a cross symbol and followed by the name 'Josip Bozanić' in a cursive script.

*Kardinal Josip Bozanić,
nadbiskup metropolit zagrebački
veliki kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu*